

Leren liquideren: drie manieren om een bv te ontbinden

Aan alle mooie dingen komt een keer een einde. Ook bv's ontkomen daar niet aan. Dat is niet erg. Het staat misschien indrukwekkend om een héél oude bv te hebben, maar met het oog op risicobeheersing is het beter om voor nieuwe projecten een nieuwe bv op te richten. Of u gaat bijvoorbeeld herstructureren om de boel wat overzichtelijker te maken.

In beide gevallen zult u mogelijk 'oude' bv's op moeten ruimen. Wat is de handigste manier om dat te doen?

Bv's worden opgericht met de bedoeling dat ze voor altijd blijven bestaan. Dat is niet alleen de ambitie van de beginnende ondernemer, het staat zelfs in de wet. In artikel 2:17 van het Burgerlijk Wetboek is namelijk vastgelegd dat rechtspersonen worden opgericht voor onbepaalde tijd.

Maar u kunt natuurlijk prima redenen hebben om toch maar af te zien van die 'onbepaalde tijd'. Een bv kan dan grofweg op twee manieren aan haar einde komen: door faillissement of door ontbinding.

Als u de keuze hebt, zult u een faillissement willen vermijden. Een faillissement doet uw reputatie geen goed en het kost geld (voor de curator) en tijd. Bovendien loopt u het risico dat u als bestuurder aansprakelijk gesteld wordt voor (belasting)schulden die achterblijven na het faillissement.

Zelfs als u al deze nadelen voor lief zou nemen, mág u soms niet eens het faillissement van uw eigen bv aanvragen. De curator die het faillissement gaat behandelen, moet namelijk wel reëel uitzicht hebben op een salaris uit de boedel. Als er alleen maar schulden in uw bv zitten en nul bezittingen, valt er voor de curator niets te halen.

'Pech voor de curator', denkt u misschien, maar het is pech voor de bestuurder. De rechter zal het faillissement in zo'n geval namelijk terugdraaien en de bestuurder veroordelen om het salaris van de curator te betalen. De bestuurder moet de bv vervolgens zelf opruimen, door middel van ontbinding.

Onderneming is 'in liquidatie'

Ontbinding kan op drie manieren: met de traditionele, langzame liquidatiemethode, door middel van een zogenoemde turboliquidatie of via de Kamer van Koophandel (KvK, zie het kader hieronder).

De langzame liquidatie begint met een besluit van de aandeelhouder(s) tot ontbinding. Dit besluit melden zij aan de KvK. De bv is dan 'in liquidatie'. Vanaf dat moment moet u dan ook steeds de term 'in liquidatie' toevoegen aan de naam van uw bv, ook op briefpapier, op de website en in e-mails.

Daarna moet u een zogenoemde 'rekening en verantwoording' (dat wil zeggen een financieel overzicht) opstellen voor de bv, en ook een 'plan van verdeling'. Dat plan komt er in de praktijk op neer dat de schuldeisers allemaal een deel van hun vordering krijgen.

U moet – echt waar – een advertentie in de krant plaatsen waarin staat waar deze stukken ter inzage liggen. Een online bericht zou anno 2019 waarschijnlijk een groter effect hebben, maar het moet op deze ouderwetse manier.

Een schuldeiser die het niet eens is met de voorgestelde verdeling, kan verzet aantekenen tegen de ontbinding. Als niemand verzet aantekent, kunt u na twee maanden het saldo verdelen volgens het plan. Als alles is afgewikkeld, meldt u dat aan de KvK. De bv houdt dan automatisch op te bestaan. In het Handelsregister komt te staan dat uw bv is uitgeschreven.

De Kamer van Koophandel haalt op gezette tijden even flink de bezem erdoor

Naast de traditionele liquidatie en de turboliquidatie is er nog een derde, weinig eervolle liquidatiemethode: opgeruimd worden door de Kamer van Koophandel (KvK). Die organisatie heeft tot taak om lege vennootschappen op te ruimen.

Het gaat daarbij om vennootschappen waarbij al meer dan een jaar geen bestuurder staat ingeschreven, al meer dan een jaar geen jaarstukken zijn gedeponerd of waarbij er een jaar na aanmaning nog altijd geen aangifte vennootschapsbelasting is gedaan.

Niet chic

Als aan twee van deze factoren voldaan is, mag de KvK de bv ontbinden. De bv ontvangt dan een brief en de KvK plaatst een advertentie. Dat zijn de lange lijsten met bv's die u wel eens in de krant ziet staan.

Dat is geen erg chique manier voor een bv om te eindigen en ook voor de bestuurder is het niet handig. Want als u het laat aankomen op ontbinding door de KvK is de kans groter dat u als bestuurder wanbeleid wordt verweten en u aansprakelijk wordt gesteld voor schulden. Geen jaarrekening deponeren en geen belasting betalen zijn namelijk heel concrete aanwijzingen voor wanbeleid.

Turboliquidatie is zo gepiept

Deze traditionele liquidatie is nogal omslachtig. Daarom is er de mogelijkheid van de turboliquidatie. De ontbinding van de bv duurt daarmee geen twee maanden, maar twee minuten. U besluit in uw hoedanigheid van aandeelhouder om uw bv te ontbinden. Vervolgens vult u in uw hoedanigheid van bestuurder het zogeheten formulier 17a van de KvK in en daarmee is de bv geliquideerd.

Het resultaat is hetzelfde als bij een normale ontbinding, maar dan zonder het hele traject van plannen die ter inzage liggen, publicatie in de krant en mogelijkheden tot verzet. De turboliquidatie was oorspronkelijk bedoeld voor bv's die helemaal leeg waren.

Maar de turboliquidatie is ook in andere gevallen te gebruiken. Het enige criterium is dat er geen 'baten' (bezittingen) meer zijn. Dat er misschien nog wel heel veel schulden zijn, maakt niet uit. De schuldeisers blijven met lege handen achter en de bv bestaat niet meer.

Als de traditionele route gevolgd zou zijn, zou het resultaat hetzelfde zijn. Een plan van verdeling waarmee niets verdeeld kan worden, helpt de schuldeisers ook niet. Toch valt de turboliquidatie schuldeisers vaak rauw op het dak. De bv waarvan zij iets te vorderen hebben, is van de ene op de andere dag verdwenen.

Schuldeisers kunnen moeilijk nog geld halen

In theorie is daar iets tegen te doen, maar in de praktijk is het lastig. Een eenmaal geliquideerde bv kan weer tot leven gewekt worden als blijkt dat de bv toch nog enig vermogen had. Maar dat is, zeker voor schuldeisers, vaak lastig te achterhalen. Vaak is wat er aan vermogen was vóór de liquidatie al langzaam uit de bv gehaald.

Inmiddels is de turboliquidatie uitgegroeid tot de populairste methode om bv's te beëindigen. Het is snel, goedkoop en efficiënt. Schuldeisers hebben nauwelijks mogelijkheden om nog betaald te krijgen. Het is dus niet verwonderlijk dat de turboliquidatie ook voor fraudeurs de favoriete methode is om van een bv af te komen. De fraudeur die kan kiezen tussen een faillissement met een nieuwsgierige curator en een turboliquidatie zonder pottenkijkers, heeft zijn keuze snel gemaakt.

Bestuurder persoonlijk aansprakelijk

U kunt zelf ook slachtoffer worden van iemand die zijn bv met onzuivere motieven heeft 'geturboliquideerd'. Het beste wat u dan kunt doen, is uitzoeken of de bestuurder(s) een verwijt kan worden gemaakt van wanbeleid. U hoeft daarvoor geen sluitend bewijs te hebben. Als de jaarrekeningen niet gedeponereerd zijn of als u aanwijzingen heeft voor hele of halve fraude, heeft u genoeg om de bv tot leven te wekken.

Als er wanbeleid is, heeft de geliquideerde bv ineens toch nog een vordering op haar eigen bestuurders. Dan moet er alsnog worden afgerekend. U kunt uw pijlen ook rechtstreeks op de bestuurder richten. Als u kunt aantonen dat de bestuurder namens de bv tegenover u verplichtingen aangegaan is waarvan de bestuurder had moeten weten dat de bv die niet kon nakomen, is hij persoonlijk aansprakelijk.

De liquidatie van de bv, turbo of geen turbo, helpt hem dan niet. Om alsnog uw geld te krijgen is het vaak wel nodig dat u een procedure bij de rechter start. En daarmee bent u dan weer niét in twee minuten klaar.

Dit verdiepingsartikel is geschreven door Bert van Mieghem, advocaat ondernemingsrecht bij [Wybenga Advocaten](#), e-mail: vanmieghem@wybenga-advocaten.nl

Dit is een artikel van de redactie van BV Rendement

BV Rendement is dé informatiebron voor directeuren-grotaandeelhouders (dga's) en ondernemers in het mkb. Wat is er veranderd in de relevante wet- en regelgeving, en hoe kunt u deze informatie direct in uw organisatie en dagelijkse werk toepassen? U weet het dankzij nieuws en praktische artikelen over onder meer bedrijfshuisvesting, belastingzaken, onderhandelingen en merkrecht.

De onafhankelijke en ervaren redactie van BV Rendement zit bovenop het nieuws en vertelt u als eerste wat de ontwikkelingen zijn. Altijd in heldere taal en met een praktische insteek, zodat u de informatie direct kunt vertalen naar uw eigen werksituatie. BV Rendement is daarnaast multimediaal. De voor uw vakgebied relevante informatie verschijnt:

- ✓ dagelijks op het digitale platform Rendement Online, waar u onder meer het laatste nieuws, checklists, rekentools, maatwerkbrieven en verdiepingsartikelen tot uw beschikking heeft;
- ✓ wekelijks gebundeld in een e-mailnieuwsbrief;
- ✓ maandelijks in het vakblad BV Rendement, boordevol nieuws en achtergrondartikelen, digitaal en op de mat;
- ✓ tweemaandelijks in een handzaam themadossier: een pocketboekje dat iedere editie een complex onderwerp uitdiept.

Rendement is een succesvolle uitgeverij van met name praktische vakbladen en digitale ondersteuning.

Het assortiment bestaat uit een crossmediaal portfolio: van printuitgaven zoals magazines en themadossiers tot online ondersteuning in de vorm van digitale naslagwerken, e-nieuwsbrieven, een vragenservice en tools.

www.rendementuitgeverij.nl